

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 42
Warszawa, 20 listopada 2023 r.

**Kandydat na członka
Trybunału Stanu
- Pani Sabina Grabowska**

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Dane o kandydacie na stanowisko członka Trybunału Stanu

Sabina Grabowska – urodzona 10 czerwca 1973 roku, polska prawniczka, radca prawny, specjalizująca się w prawie konstytucyjnym, doktor habilitowana nauk prawnych, nauczycielka akademicka związana z Uniwersytetem Rzeszowskim.

Kandydatka 9 czerwca 2004 r. uzyskała tytuł doktora nauk prawnych na podstawie rozprawy doktorskiej zatytułowanej *„Instytucja inicjatywy ludowej w wybranych państwach europejskich. Studium prawno – porównawcze”*. Następnie, na mocy Uchwały Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Lublinie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego z dnia 17 października 2012 r., uzyskała tytuł doktora habilitowanego nauk prawnych. Do postępowania habilitacyjnego pani Sabina Grabowska została dopuszczona na podstawie pracy naukowej zatytułowanej *„Modele odpowiedzialności konstytucyjnej prezydenta we współczesnych państwach europejskich”*.

Kandydatka dnia 1 października 2004 r. została pracownikiem naukowo – dydaktycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego na Wydziale Prawa w Zakładzie Komparatystyki i Informatyki Prawniczej na stanowisku adiunkta. Dnia 1 lutego 2013 r. na tej samej uczelni rozpoczęła pracę pracownika naukowo-dydaktycznego na Wydziale Socjologiczno – Historycznym w ramach Katedry Politologii, Zakładzie Teorii Państwa, Prawa i Polityki na stanowisku profesora nadzwyczajnego. Od 2023 r. Sabina Grabowska jest kierownikiem Zakładu Komparatystyki Prawniczej i Nauk Pomocniczych Instytutu Nauk Prawnych Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Dziekanem Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Kandydatka pełniła również liczne funkcje związane z podejmowaną aktywnością naukową oraz dydaktyczną. Zaliczyć do nich można funkcję wiceprzewodniczącej senackiej komisji statutowej Uniwersytetu Rzeszowskiego; kierownika Zakładu Teorii Państwa, Prawa i Polityki Katedry Politologii Wydziału Socjologiczno – Historycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego; kierownika Zakładu Systemów Politycznych i Medialnych Instytutu Nauk o Polityce Kolegium Nauk Społecznych Uniwersytetu Rzeszowskiego; członka komisji

senackiej ds. kształcenia Uniwersytetu Rzeszowskiego; członka uniwersyteckiej komisji wyborczej Uniwersytetu Rzeszowskiego; vice przewodniczącego uniwersyteckiej komisji wyborczej oraz komisji statutowej Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Ponadto Sabina Grabowska jest autorką i redaktorką ponad 150 monografii, artykułów i tekstów naukowych, opinii prawnych, a także stałą współpracowniczką czasopism i wydawnictw naukowych. Poniżej prezentujemy wykaz wybranych publikacji naukowych kandydatki z zakresu odpowiedzialności konstytucyjnej:

- „*Modele odpowiedzialności konstytucyjnej prezydenta we współczesnych państwach europejskich*”, Toruń 2012, ss. 405;
- Komentarz do Konstytucji RP Art. 198, 199. 200, 201, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2023, ss. 212;
- „*Formy odpowiedzialności konstytucyjnej w państwach europejskich*”, red. S. Grabowska, R. Grabowski, , Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2010, ss. 482;
- „*The President as the Subject of Constitutional Responsibility in the Albanian Regulations*”, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2019, nr 5, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019, ss. 381-390;
- „*Odpowiedzialność konstytucyjna głowy państwa przed parlamentem na przykładzie republik europejskich*”, [w:] Parlamentaryzm w świecie współczesnym. Między ideą a rzeczywistością, red. T. Mołdawa, J. Zaleśny, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2011, ss. 326-349;
- „*Trybunał Stanu jako specjalny organ orzekający w sprawie odpowiedzialności konstytucyjnej prezydenta*”, „Studia Politologiczne” „*Instytucja prezydenta w trzeciej Rzeczypospolitej. Model konstytucyjny i praktyka polityczna*”, 2016, vol. 42, nr 4, Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, ss. 107-123;
- „*Udział komisji parlamentarnej w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności konstytucyjnej Prezydenta RP*”, [w:] Ewolucja demokracji przedstawicielskiej w krajach Europy Środkowej i Wschodniej, red. nauk. M. Paździor, B. Szmulik, Innovatio Press Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji, Lublin 2013, ss. 113-124;

- „*W sprawie rozumienia immunitetu oraz odpowiedzialności konstytucyjnej, winy i kary Prezydenta RP*”, [w:] Immunitet parlamentarny i immunitet głowy państwa z perspektywy konstytucyjnej i karnoprocesowej, red. M. Kłopocka-Jasińska i M. Filipowska-Tuthill, Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 2018, ss. 33-46.

W trakcie swojej bogatej kariery naukowej Sabina Grabowska brała udział oraz była beneficjentką licznych staży, stypendiów oraz grantów naukowych i badawczych. Poniżej przedstawiamy wykaz wybranych staży, stypendiów oraz grantów, w których uczestniczyła Kandydatka: 1994 r. – stypendium naukowe w Bluffton College, Ohio, USA; 2006 r. – Krajowe Stypendium Wyjazdowe Fundacji na rzecz Nauki Polskiej; 2009-2010 udział w grantie nr 20910178 przyznany przez Fundację Wyszehradzką nt. „Statehood and Symbolics in Central Europe after 1989”, kierownik – Gabor Schweitzer; 10 maja 2010 – 10 października 2011 r. – indywidualny grant wspomagający uczelniane projekty badawcze przyznany przez Uniwersytet Rzeszowski; 1 listopada 2010 r. – 31 października 2011 r. – stypendium habilitacyjne przyznane przez Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego; 27 września 2010 r. – 4 października 2010 r. – wizyta studyjna w Staffordshire University (Wielka Brytania), Stoke – on – Trent w ramach projektu: „Budowa potencjału dydaktycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego na poziomie europejskim”; 2010-2013 udział w projekcie badawczym: grant N N 114 250039 finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w latach 2010-2013: „Partnerstwo międzysektorowe w procesie tworzenia strategii rozwoju lokalnego w województwie podkarpackim”; 1 lutego 2012 r. – 30 września 2012 r. indywidualny projekt badawczy, poświęcony wyodrębnieniu modeli odpowiedzialności konstytucyjnej głowy państwa w republikach europejskich finansowany z działań o charakterze innowacyjnym przyznawanych w ramach projektu „Innowacyjny Uniwersytet Rzeszowski”; 1 sierpnia 2013 r. – 31 sierpnia 2013 r. – zagraniczny staż naukowy, Uniwersytet Pawła Józefa Safarika w Koszycach (Słowacja) na Wydziale Prawa; 18 sierpnia 2015 r. – 9 listopada 2015 r. udział w projekcie badawczy Fundacji im. Stefana Batorego i Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych „analiza zjawiska oddawania głosów nieważnych na przykładzie wyborów samorządowych 2014 r.”; 2015 – 2016 – udział w Standard Grant No. 21510444 przyznany przez

Fundację Wyszehradzką nt.: „*Security in V4 constitutions and political practices*”; 26 marca 2022 r. – 26 kwietnia 2022 r. – staż dydaktyczny w Università Degli Studi di Foggia (Włochy) w ramach projektu „Jednolity Program Zintegrowany Uniwersytetu Rzeszowskiego – droga do wysokiej jakości kształcenia”; 2022 -2024 – kierownik projektu naukowego pt.: „Obserwatorium Miasta – platforma współpracy środowiska akademickiego z otoczeniem”; 2022-2024 – członek zespołu projektu naukowego pt.: „Internetowy Serwis Edukacji Obywatelskiej – platforma współpracy nauki ze społeczeństwem”; 1-31 lipca 2022 r. – staż naukowy w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Sabina Grabowska była również recenzentem wydawniczym (ponad 60 prac naukowych), członkiem 10 komisji habilitacyjnych, członkiem ponad 20 komisji doktorskich oraz członkiem ponad 50 komitetów konferencji naukowych.

Od 2022 r. kandydatka jest czynnym radcą prawnym.

Uzasadnienie kandydatury Sabiny Grabowskiej na stanowisko członka Trybunału Stanu

Zgodnie z przepisami: Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy o Trybunale Stanu oraz Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, kandydatem na stanowisko Sędziego Trybunału Stanu może być obywatel polski korzystający z pełni praw publicznych, niekarany sędownie, niezatrudniony w organach administracji rządowej. Dodatkowo Zastępcy przewodniczącego Trybunału oraz co najmniej połowa członków Trybunału Stanu powinni mieć kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska sędziego określone ustawą Prawo o ustroju sądów powszechnych. Zgodnie z przepisem art. 61 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych kandydat na stanowisko sędziwego: posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich, jest nieskazitelnego charakteru, ukończył wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł zawodowy magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej, jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, ukończył 29 lat, wykonywał zawód adwokata, radcy prawnego lub notariusza co najmniej przez trzy lata.

Profesor Sabina Grabowska (ur. w 1973 r.) jest doktorem habilitowanym nauk prawnych, radcą prawnym, aktualnie pełni funkcję Dziekana Kolegium Nauk Społecznych w Uniwersytecie Rzeszowskim.

Pani prof. Sabina Grabowska jest niewątpliwie jednym z najwybitniejszych znawców problematyki odpowiedzialności konstytucyjnej w Polsce. Jest autorką ponad 200 publikacji, w tym: dwóch monografii, kilkudziesięciu artykułów, kilkunastu opinii prawnych oraz współredaktorką jedynej komparatystycznej pracy na temat odpowiedzialności konstytucyjnej w państwach europejskich.

Profesor Sabina Grabowska w swej pracy naukowej umiejętnie łączy perspektywę analizy dogmatycznej z perspektywą analizy procesu stosowania przepisów prawa. W publikacjach z zakresu odpowiedzialności konstytucyjnej, jak również funkcjonowania Trybunału Stanu zwraca uwagę zupełność i pieczołowitość konstruowanych wywodów.

Pani profesor nie poprzestaje na analizie regulacji konstytucyjnych, lecz poddaje zbadaniu także przepisy ustawowe i regulaminu Trybunału Stanu. Słusznie zakłada, że dopiero łącznie rozpoznawane pozwalają ustalić istotę odpowiedzialności konstytucyjnej (w jej powiązaniu z odpowiedzialnością karną i polityczną), jak też Trybunału Stanu jako organu władzy sądowniczej.

Jest osobą znaną w środowisku polskich prawników, zwłaszcza jako redaktor naczelną prestiżowego czasopisma „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” (dwumiesięcznik, aktualnie 140 punktów MEiN), ale też jako animatorka życia naukowego, organizatorka licznych konferencji i seminariów naukowych, recenzentka licznych doktoratów i habilitacji. Z uwagi na doświadczenie w pełnieniu funkcji kierowniczych oraz organizowaniu prac zespołów ludzkich jest naturalną kandydatką do pełnienia funkcji zastępcy przewodniczącego Trybunału Stanu.

Jej zainteresowania zawodowe skupiają się na zagadnieniach prawa konstytucyjnego i systemów politycznych. Głównym obszarem jej badań jest problematyka odpowiedzialności prawnej osób pełniących funkcje publiczne, a zwłaszcza odpowiedzialności konstytucyjnej. Z uwagi na fakt, iż specjalnym organem egzekwującym tego rodzaju odpowiedzialność w Polsce jest Trybunał Stanu, Kandydatka dysponuje obszerną wiedzą fachową, co gwarantuje zapewnienie pracom Trybunału Stanu sprawnego procedowania oraz wysokiego poziomu merytorycznego.

Długoletnie prowadzenie badań dotyczących Trybunału Stanu, odpowiedzialności konstytucyjnej, immunitetu oraz zagadnień powiązanych funkcjonalnie sprawia, że Prof. S. Grabowska jest niekwestionowanym autorytetem w obszarze odpowiedzialności osób sprawujących władzę, który ma newralgiczne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa prawnego. Doktryna ta jest uznawana we współczesnych państwach europejskich za fundamentalną, co znajduje wyraz w krytycznym postrzeganiu działań polskich władz m.in. wobec Sądu Najwyższego czy Trybunału Konstytucyjnego. W związku z tym szczególnego znaczenia nabierają przepisy służące egzekwowaniu odpowiedzialności osób sprawujących władzę. Standard obowiązujący w tym zakresie jest swoistą miarą, pozwalającą odróżnić autentyczne państwa prawne od tych, w których zasada taka ma jedynie charakter deklaratoryjny.

W związku z powyższym pani Sabina Grabowska jest osobą doskonale przygotowaną do pełnienia funkcji członka Trybunału Stanu. Kandydatka w toku swojej działalności zawodowej udowodnił wysoki poziom wiedzy merytorycznej oraz nieskazitelność swego charakteru, które to przymioty dają gwarancje należytego wypełnienia przez Kandydatkę obowiązków członka Trybunału Stanu.

Kandydat zgłoszony przez grupę posłów Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska - Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni:

(-) Piotr Adamowicz; (-) Bartosz Arłukowicz; (-) Sylwia Bielawska; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Piotr Borys; (-) Krzysztof Brejza; (-) Borys Budka; (-) Marek Jan Chmielewski; (-) Janusz Cichoń; (-) Barbara Dolniak; (-) Andrzej Domański; (-) Joanna Frydrych; (-) Konrad Fryszak; (-) Patryk Gabriel; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Aleksandra Gajewska; (-) Kinga Gajewska; (-) Kamila Gasiuk-Pihowicz; (-) Włodzisław Giziński; (-) Tomasz Głogowski; (-) Piotr Głowski; (-) Małgorzata Gromadzka; (-) Marek Gzik; (-) Marek Tomasz Hok; (-) Łukasz Horbatowski; (-) Maria Małgorzata Janyska; (-) Patryk Jaskulski; (-) Danuta Jazłowiecka; (-) Marcin Józefaciuk; (-) Jacek Karnowski; (-) Iwona Karolewska; (-) Katarzyna Kierzek-Koperska; (-) Ewa Kołodziej; (-) Michał Kołodziejczak; (-) Zbigniew Konwiński; (-) Iwona Małgorzata Krawczyk; (-) Michał Krawczyk; (-) Robert Kropiwnicki; (-) Adam Krzemiński; (-) Piotr Lachowicz; (-) Maciej Lasek; (-) Katarzyna Anna Lubnauer; (-) Artur Jarosław Łacki; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Arkadiusz Marchewka; (-) Rajmund Miller; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Arkadiusz Myrcha; (-) Jacek Niedźwiedzki; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Jolanta Niezgodzka; (-) Sławomir Nitras; (-) Mirosława Nykiel; (-) Marzena Okła-Drewnowicz; (-) Paweł Papke; (-) Karolina Pawliczak; (-) Małgorzata Pępek; (-) Katarzyna Maria Piekarska; (-) Kazimierz Plocke; (-) Elżbieta Anna Polak; (-) Jacek Protas; (-) Renata Urszula Rak; (-) Monika Rosa; (-) Grzegorz Rusiecki; (-) Jakub Rutnicki; (-) Marek Rząsa; (-) Wojciech Saługa; (-) Krystyna Sibińska; (-) Rafał Siemaszko; (-) Tomasz Siemoniak; (-) Waldemar Sługocki; (-) Weronika Smarduch; (-) Anna Sobolak; (-) Marek Sowa; (-) Franciszek Sterczewski; (-) Michał Szczerba; (-) Henryk Szopiński; (-) Łukasz Ściebiorowski; (-) Jarosław Urbaniak; (-) Jarosław Wałęsa; (-) Marta Wcisło; (-) Monika Wielichowska; (-) Adrian Witeczak; (-) Mariusz Witeczak; (-) Anna Wojciechowska; (-) Maciej Wróbel; (-) Bartosz Zawieja.

Przedstawiciel wnioskodawców - poseł Robert Kropiwnicki.